

Fundusze Europejskie
dla Świętokrzyskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

WOJEWÓDZTWO
ŚWIĘTOKRZYSKIE

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA
ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

EFRR-VII.432.1.6.2024

DECYZJA NR 114/25
ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
z dnia 31 marca 2025 roku

**w sprawie: wszczętej z urzędu w przedmiocie określenia
z siedzibą ul.,, przypadającej do zwrotu kwoty
dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego,
udzielonego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa
Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 na podstawie umowy o dofinansowanie nr
....., terminu od którego nalicza się odsetki oraz sposobu zwrotu
środków,**

Na podstawie: art. 207 ust. 1 pkt 2, art. 207 ust. 9 pkt 1, art. 60 pkt 6, art. 61 ust.1 pkt 2 lit. a i art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 1530 z późn. zm.), art. 104 oraz art. 107 § 1-3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572 z późn. zm.), art. 6, art. 9 ust. 1 pkt 2, ust. 2 pkt 8 i 9 lit. a ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2020 poz. 818 z późn. zm.), art. 41 ust. 2 pkt 4 oraz art. 46 ust. 2 a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 566, z późn. zm.),

Zarząd Województwa Świętokrzyskiego w składzie:

Marszałek Województwa Świętokrzyskiego – Renata Janik

Wicemarszałek Województwa Świętokrzyskiego – Marek Bogusławski

Członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego – Anita Koniusz

Członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego – Andrzej Pruś

tel.: 41 395 12 67
fax: 41 395 16 79
sekretariat.EFRR@sejmik.kielce.pl
ul. Sienkiewicza 63, 25-002 Kielce

orzeka

- 1) określa z siedzibą ul., NIP:; REGON; KRS przypadającą do zwrotu kwotę środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (zwany dalej „EFRR”) w łącznej wysokości: **147 870,64 zł (słownie: sto czterdzieści siedem tysięcy osiemset siedemdziesiąt zł, 64/100)** z tytułu zwrotu części dofinansowania przekazanego na podstawie umowy nr o dofinansowanie projektu nr wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych;
- 2) określa, że odsetki w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych o których mowa w pkt 1, nalicza się:
 - a) od kwoty przekazanej z EFRR w wysokości: 9 168,15 zł (słownie: dziewięć tysięcy sto sześćdziesiąt osiem zł, 15 /100) od dnia przekazania ww. środków EFRR tj. od dnia 19.09.2018 r., aż do dnia całkowitej zapłaty należności głównej (w okresie odsetkowym należy uwzględnić zarówno dzień przekazania jak i dzień obciążenia rachunku bankowego Beneficjenta);
 - b) od kwoty przekazanej z EFRR w wysokości: 47 073,14 zł (słownie: czterdzieści siedem tysięcy siedemdziesiąt trzy zł, 14/100) od dnia przekazania ww. środków EFRR tj. od dnia 26.11.2018 r., aż do dnia całkowitej zapłaty należności głównej (w okresie odsetkowym należy uwzględnić zarówno dzień przekazania jak i dzień obciążenia rachunku bankowego Beneficjenta);
 - c) od kwoty przekazanej z EFRR w wysokości: 91 629,35 zł (słownie: dziewięćdziesiąt jeden tysięcy sześćset dwadzieścia dziewięć zł, 35/100), od dnia przekazania ww. środków EFRR tj. od dnia 17.05.2019 r., aż do dnia całkowitej

EFRR-VII.432.1.6.2024

zapłaty należności głównej (w okresie odsetkowym należy uwzględnić zarówno dzień przekazania jak i dzień obciążenia rachunku bankowego Beneficjenta);

- 3) określa, że zwrot następuje poprzez dokonanie przez spółkę z siedzibą ul., NIP:; REGON; KRS wpłaty należności o której mowa w pkt 1, wraz z odsetkami, o których mowa w pkt 2, w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji na rachunek bankowy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach, wskazany w uzasadnieniu decyzji.

Uzasadnienie

Zarząd Województwa Świętokrzyskiego jako Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, zwana dalej „Instytucją Zarządzającą” lub „Organem”, ogłosił w dniu 30 maja 2017 r. jednoetapowy konkurs zamknięty nr RPSW.01.02.00-IZ.00-26-131/17 naboru wniosków o dofinansowanie projektów w ramach Działania 1.2 pn. „Badania i rozwój w sektorze świętokrzyskiej przedsiębiorczości” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020. Nabór wniosków o dofinansowanie ustalono na okres od 30 czerwca 2017 r. do 31 sierpnia 2017 r. W treści ogłoszenia o ww. konkursie zawarto informację, iż szczegółowe informacje o konkursie zostały zamieszczone w Regulaminie konkursu zamkniętego nr RPSW.01.02.00-IZ.00-26-131/17, dostępnym na stronie internetowej Instytucji Zarządzającej tj. www.2014-2020.rpo-swietokrzyskie.pl oraz na portalu Funduszy Europejskich www.funduszeuropejskie.gov.pl.

W ramach niniejszego konkursu założono wsparcie na projekty badawcze służące opracowaniu nowych lub istotnie ulepszonych produktów i procesów produkcyjnych (innowacje produktowe, procesowe), tj. realizowanie badań przemysłowych i prac rozwojowych albo prac rozwojowych obejmujące dofinansowanie wydatków do momentu stworzenia prototypu i jego pierwszej produkcji. Każdy projekt pierwszej produkcji musiał obejmować również etapy poprzedzające – prace rozwojowe, fazę demonstracyjną i

EFRR-VII.432.1.6.2024

walidację. Wsparcie było dedykowane projektom polegającym m.in. na prowadzeniu badań przemysłowych i eksperymentalnych prac rozwojowych, opracowaniu linii pilotażowych, opracowaniu demonstracyjnych prototypów, walidacja danego rozwiązania, uruchomienie pierwszej produkcji (eksperymentalnej i niekomercyjnej). W zależności od specyfiki projektu, Beneficjent aplikując o środki zobowiązany był w pierwszej kolejności do wyboru wszystkich wskaźników (produktu i rezultatu) dla realizowanego projektu z listy wskaźników wskazanych w Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014 – 2020. Z listy wskaźników rezultatu bezpośredniego należało wybrać wszystkie wskaźniki produktu i rezultatu nawet jeśli wartości dla tych wskaźników wynosiły zero pamiętając jednocześnie, że Wnioskodawca zobligowany był do wykazania wartości docelowych wskaźników adekwatnych do specyfiki projektu. Ponadto, Beneficjent zobowiązany był do wyboru wszystkich wskaźników horyzontalnych (produktu i rezultatu), wskazanych w Instrukcji wypełniania wniosku o dofinansowanie w ramach Osi Priorytetowych 1-7 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 w Lokalnym Systemie Informatycznym (LSI), nawet jeśli wartości dla tych wskaźników wynosiły zero).

Przedmiotowy regulamin, będący załącznikiem do Uchwały Zarządu Województwa Świętokrzyskiego nr 2613/17 z dnia 26 maja 2017 zmieniony Uchwałą nr 2809/17 z dnia 11 lipca 2017 r. stanowił uszczegółowienie informacji zawartych w ww. ogłoszeniu konkursowym. Przed sporządzeniem wniosku o dofinansowanie każdy wnioskodawca był zobowiązany do zapoznania się z załączonymi do Regulaminu konkursu dokumentami, zamieszczonymi na stronie internetowej www.2014-2020.rpo-swietokrzyskie.pl, w skład których wchodziły m.in.

- Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, (zwany dalej: „RPOWŚ 2014-2020”),
- Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych RPOWŚ na lata 2014-2020 w części dotyczącej Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Działania 1.2 Badania i Rozwój w sektorze świętokrzyskiej przedsiębiorczości,
- Wzór wniosku o dofinansowanie realizacji projektu w ramach Osi Priorytetowych 1-7

EFRR-VII.432.1.6.2024

- Zasady kwalifikowalności wydatków w ramach Działania 1.2 Badania i rozwój w sektorze świętokrzyskiej przedsiębiorczości RPOWŚ na lata 2014-2020
- Wzór umowy o dofinansowanie w ramach RPOWŚ na lata 2014-2020 wraz z załącznika.

Każdy wnioskodawca zgodnie z Regulaminem zobowiązany był również do zapoznania się z dokumentem pn. „Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020”, opracowanym przez Ministra Infrastruktury i Rozwoju, zamieszczonym na stronie internetowej www.funduszeuropejskie.gov.pl.

Jednocześnie, w wykazie obowiązujących aktów prawnych w ramach RPOWŚ 2014-2020 we wzorze umowy o dofinansowanie, zamieszczonym na stronie internetowej www.2014-2020.rpo-swietokrzyskie.pl, wskazano, iż obowiązują zapisy Ustawy z dnia 11 lipca 2014r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020, zwanej dalej: „ustawą wdrożeniową”.

Ponadto, w wykazie obowiązujących aktów prawnych znajdującym się w ww. wzorze Umowy o dofinansowanie wskazano, iż obowiązują zapisy Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347/320 z 20 grudnia 2013 r.), zwanego dalej: „rozporządzeniem 1303/2013”.

Dodatkowo w wykazie obowiązujących aktów prawnych w ramach RPOWŚ 2014-2020 znalazło się Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 21 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na badania podstawowe, badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe oraz studia wykonalności w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz.U. z 2015 r., poz. 1075).

EFRR-VII.432.1.6.2024

W zamieszczonym na ww. stronie internetowej Instytucji Zarządzającej wzorze umowy o dofinansowanie projektu w § 1 ust. 4 zamieszczono definicję pojęcia wytycznych. W § 1 ust. 5 pkt „d” oraz „e” ww. wzoru umowy o dofinansowanie projektu zamieszczono definicję pojęcia wytycznych horyzontalnych, w tym wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020 oraz w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020. Następnie, w § 1 ust. 8 wzoru umowy o dofinansowanie projektu zamieszczono definicję „projektu”.

W § 1 ust. 10 ww. wzoru umowy o dofinansowanie projektu zamieszczono definicję wydatków kwalifikowalnych.

Następnie w § 1 ust. 37 ww. wzoru umowy o dofinansowanie projektu zamieszczono definicję okresu trwałości projektu.

Kolejno w § 1 ust. 40 ww. wzoru umowy o dofinansowanie projektu zawarto definicję pojęcia nieprawidłowości.

Ponadto, w § 1 ust. 41 ww. wzoru umowy o dofinansowanie projektu zamieszczono definicję korekty finansowej.

Następnie w § 2 ust. 2 ww. wzoru umowy o dofinansowanie wskazano, że: „Beneficjent zobowiązuje się do realizacji Projektu zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie.

Ponadto, w § 3 ust. 1 ww. wzoru umowy o dofinansowanie projektu określono obowiązek Beneficjenta polegający na jego zobowiązaniu „do realizacji Projektu z należytą starannością, w szczególności ponosząc wydatki celowo, rzetelnie, racjonalnie i oszczędnie, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i krajowego, w szczególności w oparciu o ustawę o finansach publicznych w zakresie dotyczącym wydatkowania środków publicznych, wytycznymi horyzontalnymi, a także procedurami w ramach Programu oraz w sposób, który zapewni prawidłową i terminową realizację Projektu oraz osiągnięcie i utrzymanie celów, w tym wskaźników produktu i rezultatu, o których mowa w § 7 Umowy w trakcie realizacji Projektu oraz w okresie jego trwałości”.

Następnie, w § 7 ww. wzoru umowy o dofinansowanie projektu na Beneficjenta nałożono obowiązek realizacji Projektu w sposób, który zapewni osiągnięcie i utrzymanie celów, w tym

EFRR-VII.432.1.6.2024

wskaźników produktu i rezultatu zakładanych we wniosku o dofinansowanie w trakcie realizacji oraz w okresie trwałości Projektu. Jednocześnie w § 7 ust.2 ww. wzoru umowy o dofinansowanie wskazano, że w przypadku braku osiągnięcia zakładanych wskaźników na koniec okresu realizacji Projektu Beneficjent zobowiązany jest do zwrotu dofinansowania w wysokości odpowiadającej różnicy pomiędzy wartością docelową wskaźnika a osiągniętą wartością wskaźnika lub całości dofinansowania w przypadku nieosiągnięcia celu Projektu. W dalszej części ww. wzoru umowy wskazano w § 10, że „Jeżeli zostanie stwierdzone, że Beneficjent wykorzystał całość lub część dofinansowania niezgodnie z przeznaczeniem, bez zachowania obowiązujących procedur, lub pobrał całość lub część dofinansowania w sposób nienależny albo w nadmiernej wysokości, Beneficjent zobowiązuje się do zwrotu tych środków, odpowiednio w całości lub w części, wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków na rachunek Beneficjenta, na zasadach określonych w u.f.p.”, a w przypadku, gdy te środki, podlegające zwrotowi nie zostałyby w odpowiednim terminie zwrócone przez Beneficjenta to Zarząd Województwa Świętokrzyskiego wydaje decyzję określającą kwotę przypadającą do zwrotu i termin od którego nalicza się odsetki (vide § 10 ust. 5 wzoru umowy).

Następnie, w § 13 ust. 1 ww. wzoru umowy Beneficjent został zobowiązany do systematycznego monitorowania przebiegu realizacji projektu, do pomiaru i utrzymywania głównych wartości wskaźników osiągniętych dzięki realizacji projektu, zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie w okresie trwałości projektu, przedłużonym o okres przekazania przez Instytucję Zarządzającą dofinansowania na rzecz Beneficjenta oraz przygotowania i przekazania do Instytucji Zarządzającej sprawozdania z trwałości projektu w ciągu 30 dni kalendarzowych liczonych od dnia zakończenia pierwszego roku trwałości projektu. Ponadto Beneficjent został zobowiązany do przekazywania sprawozdań z trwałości projektu na wezwanie Instytucji Zarządzającej w innych wyznaczonych przez Instytucję Zarządzającą terminach oraz wszelkich dokumentów, informacji i oświadczeń związanych z realizacją projektu, których Instytucja Zarządzająca zażąda w okresie realizacji projektu i jego trwałości.

EFRR-VII.432.1.6.2024

Kolejno, w § 14 ust. 1 ww. wzoru umowy Beneficjent został zobowiązany do poddania się kontroli na miejscu w zakresie prawidłowości realizacji projektu, dokonywanej przez Instytucję Zarządzającą oraz inne podmioty uprawnione do jej przeprowadzenia na podstawie odrębnych przepisów. Zgodnie § 14 ust. 2 ww. wzoru umowy kontrole realizacji projektu mogą być przeprowadzane na miejscu realizacji/siedzibie Beneficjenta, w dowolnym terminie w trakcie i na koniec realizacji projektu oraz przez okres trwałości projektu. Ponadto, zgodnie z § 14 ust. 3 ww. wzoru umowy Beneficjent został zobowiązany do zapewnienia podmiotom kontrolującym prawa do pełnego wglądu we wszystkie dokumenty, w tym dokumenty elektroniczne związane z realizacją projektu, przez cały okres ich przechowywania oraz umożliwić tworzenie ich uwierzytelnionych kopii i odpisów. Do pełnego dostępu w szczególności do maszyn i urządzeń, obiektów, terenów pomieszczeń, w których realizowany jest projekt lub zgromadzona jest dokumentacja dotycząca realizowanego projektu, a także do zapewnienia obecności osób, które udzielą wyjaśnień na temat wydatków i innych zagadnień związanych z realizacją projektu.

Natomiast w § 17 ust. 1 ww. wzoru umowy zobowiązano Beneficjenta do zachowania trwałości projektu zgodnie z art. 71 Rozporządzenia ogólnego, a także zgodnie z wytycznymi, o których mowa w § 1 pkt 5 lit. e) przez okres 5 lat (3 lata - w przypadku mikro, małego i średniego przedsiębiorstwa) od daty płatności końcowej na rzecz Beneficjenta, z zastrzeżeniem przepisów dotyczących pomocy publicznych.

Do przedmiotowego konkursu zamkniętego przystąpiła
ul., zwana dalej „Beneficjentem”, składając
w dniu 31 sierpnia 2017 r. wniosek o dofinansowanie projektu pn.:
„.....”
na wnioskowaną kwotę dofinansowania w wysokości: zł.
W wyniku przeprowadzonej oceny formalnej i merytorycznej, przedmiotowy wniosek
o dofinansowanie, na podstawie Uchwały Nr 3678/18 Zarządu Województwa
Świętokrzyskiego z dnia 21 marca 2018 r. został zakwalifikowany do wsparcia
w ramach Działania 1.2 w kwocie dofinansowania w wysokości: zł,
uzyskując punkty i miejsce na liście rankingowej projektów złożonych i

EFRR-VII.432.1.6.2024

wybranych do wsparcia w ramach przedmiotowego konkursu. W wyniku ww. pozytywnej oceny formalnej i merytorycznej projektu, Instytucja Zarządzająca zawarła w dniuz ul.,, jako Beneficjentem tego Programu, Umowę nr o dofinansowanie Projektu nr pn.:

„.....” (zwaną dalej „umową o dofinansowanie”) na kwotę dofinansowania ze środków EFRR w łącznej wysokości: zł.

Umowa o dofinansowanie zawarta z Beneficjentem w dniu w porównaniu do ww. wzoru umowy obowiązującego na moment złożenia wniosku o dofinansowanie, zawierała zaktualizowane postanowienia, zgodnie z obowiązującym na dzień jej podpisania wzorem umowy o dofinansowanie. Beneficjent zobowiązany był do zapoznania się z warunkami i postanowieniami zawartymi w przedmiotowej umowie o dofinansowanie przed jej podpisaniem. W umowie o dofinansowanie znalazły się wszystkie wyżej omówione postanowienia zawarte w jej wzorze, stanowiącym załącznik do ww. Regulaminu konkursu zamkniętego, w związku z czym, Beneficjent podpisując umowę o dofinansowanie został poinformowany, że zobowiązany jest do realizacji projektu zgodnie z zatwierdzonym wnioskiem o dofinansowanie oraz w sposób, który zapewni osiągnięcie i utrzymanie celów, w tym wskaźników produktu i rezultatu zakładanych we wniosku o dofinansowanie w trakcie realizacji oraz w okresie trwałości projektu. Jednocześnie, zgodnie z podpisaną umową o dofinansowanie Beneficjent został poinformowany, że zobowiązany jest do realizacji projektu z należytą starannością, w szczególności ponosząc wydatki celowo, rzetelnie, racjonalnie i oszczędnie, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i krajowego, w szczególności w oparciu o zapisy wytycznych horyzontalnych oraz zgodnie z procedurami w ramach Programu oraz w sposób, który zapewni prawidłową i terminową realizację projektu oraz osiągnięcie i utrzymanie celów zakładanych we wniosku o dofinansowanie.

Następnie do umowy o dofinansowanie, w dniu w dniu 22 października 2018 r. zawarty został aneks nr, w dniu 12 kwietnia 2019 r. aneks nr, w dniu 11 czerwca 2019 r. aneks nr oraz w dniu 23 marca 2020 r. aneks nr

EFRR-VII.432.1.6.2024

W ramach realizacji projektu, na podstawie składanych przez Beneficjenta wniosków o płatność, Instytucja Zarządzająca przekazała na rzecz Beneficjenta środki dofinansowania w łącznej wysokości 2 447 869,23 zł.

W związku z zakończeniem realizacji projektu, Instytucja Zarządzająca w dniach od 4 maja 2020 roku do 23 marca 2021 roku, przeprowadziła w swojej siedzibie kontrolę końcową przedmiotowego projektu. Z uwagi na ogłoszony przez Ministra Zdrowia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stan epidemii, związany z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 (Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 marca 2020 roku w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej stanu zagrożenia epidemicznego oraz z dnia 20 marca 2020 roku w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii) kontrola została przeprowadzona w oparciu o skany dokumentów zamieszczonych w systemie SL2014, przekazanych pocztą elektroniczną oraz dokumentację w wersji papierowej oraz elektronicznej przekazaną przez Beneficjenta w dniach od 4 maja 2020 roku do 23 marca 2021 roku. W wyniku weryfikacji dokumentacji dotyczącej realizacji umów na podwykonawstwo nr 1/8/2018 oraz 1/7/2019 w ramach realizowanego projektu, Instytucja Zarządzająca stwierdziła, że w ramach umowy na podwykonawstwo nr 1/8/2018 zlecono Podwykonawcy prace, które wcześniej wykonał sam Beneficjent. Dodatkowo ustalono także, że Beneficjent przedstawił do rozliczenia wydatki nie związane z realizacją przez Podwykonawcę umowy nr 1/8/2018. Ponadto stwierdzono, że w ramach umowy na podwykonawstwo nr 1/7/2019 zlecono Podwykonawcy prace, które na moment wszczęcia postępowania były już przeprowadzone. Z uwagi na stwierdzone w ramach realizacji projektu ww. nieprawidłowości, Instytucja Zarządzająca uznała za wydatek niekwalifikowalny kwotę w łącznej wysokości 3 361 125,00 zł, w tym łączna kwota dofinansowania 2 499 300,00 zł i zaleciła stosowną korektę wartości wydatków kwalifikowalnych projektu (Informacja Pokontrolna Nr 4/N/I/RPO/2020/P z dnia 10.06.2021 roku). W wyniku pomniejszenia wniosku o płatność końcową o wydatki niekwalifikowalne wnioskowana płatność refundacyjna w wysokości 199 301,41 zł nie została Beneficjentowi wypłacona.

EFRR-VII.432.1.6.2024

Mając na uwadze powyższe, Zarząd Województwa Świętokrzyskiego wydał w dniu 2 marca 2022 roku decyzję nr 145/22 określającą przypadającą do zwrotu kwotę dofinansowania w wysokości 2 299 998,59 zł termin, od którego nalicza się odsetki oraz sposób zwrotu środków. Spółka złożyła wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, wobec czego, Zarząd Województwa Świętokrzyskiego w dniu 14 czerwca 2022 roku podjął decyzję nr 166/22 utrzymującą w mocy decyzję nr 145/22. Na przedmiotową decyzję Beneficjent złożył skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach. W dniu 29 grudnia 2022 roku WSA w Kielcach oddalił skargę spółki na decyzję nr 166/22. Spółka złożyła skargę kasacyjną do Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie. W dniu 24.05.2024 roku NSA oddalił skargę kasacyjną Beneficjenta.

Mając na uwadze powyższe, jako kwalifikowalne w ramach projektu pozostały wydatki poniesione na wynagrodzenie: kierownika naukowego projektu, laboranta nr 1, laboranta nr 2, menadżera projektu oraz wydatki podniesione na promocję projektu - na łączną kwotę dofinansowania 147 870,64 zł.

W dniu 18 maja 2023 roku Instytucja Zarządzająca poprosiła Beneficjenta o przedłożenie sprawozdania rocznego z wykorzystania wyników osiągniętych w ramach projektu w ramach Działania 1.2 Badania i rozwój w sektorze świętokrzyskiej przedsiębiorczości za pierwszy rok trwałości. Dodatkowo, Instytucja Zarządzająca poprosiła Beneficjenta o przedłożenie sprawozdania z trwałości projektu, a także, w związku ze zmianą siedziby spółki zobowiązała go do aktualizacji wniosku o dofinansowanie, w celu zawarcia aneksu do umowy. W odpowiedzi na powyższe, Beneficjent za pismem z dnia 7 czerwca 2023 roku przedłożył sprawozdanie potwierdzające zachowanie trwałości za okres od 30 lipca 2021 roku do 29 lipca 2022 roku, wobec czego Instytucja Zarządzająca 12 czerwca 2023 r. ponownie zwróciła się do niego z prośbą o przedłożenie sprawozdania z wykorzystania wyników osiągniętych w ramach projektu za pierwszy rok trwałości. Dodatkowo, w nawiązaniu do złożonego sprawozdania potwierdzającego zachowanie trwałości Instytucja Zarządzająca poprosiła Beneficjenta

EFRR-VII.432.1.6.2024

o potwierdzenie spełnienia warunku przyznania premii za szerokie rozpowszechnienie wyników projektu i efektywną współpracę zgodnie z regulaminem konkursu.

W sprawozdaniu, część V.A pkt 4 wskazano jedynie, że Beneficjent opublikował wyniki na ogólnodostępnym portalu – www.odkrywcyzdrowia.pl (redagowanym przez)
natomiast na ww. portalu nie znaleziono takiej publikacji. Mając na uwadze powyższe, Beneficjent został poproszony o wskazanie informacji na temat rozpowszechniania wyników, pamiętając, że wyniki powinny być szeroko rozpowszechnione podczas konferencji, za pośrednictwem publikacji, ogólnodostępnych baz bądź oprogramowania bezpłatnego lub otwartego. Ponadto, w związku ze zmianą siedziby spółki
Instytucja Zarządzająca ponownie zobowiązała Beneficjenta do aktualizacji wniosku o dofinansowanie, co jest niezbędne do zawarcia aneksu do umowy.

Zaktualizowany wniosek o dofinansowanie Beneficjent dostarczył do Instytucji Zarządzającej 30 czerwca 2023 r., wobec czego 5 lipca 2023 roku został zawarty aneks nr do umowy o dofinansowanie, który został przesłany Beneficjentowi za pismem z dnia 5 lipca 2023 roku. W przedmiotowym piśmie Instytucja Zarządzająca po raz kolejny przypomniła Beneficjentowi o konieczności przedkładania w okresie trwałości projektu sprawozdania rocznego z wykorzystania wyników osiągniętych w ramach zrealizowanego projektu w terminie 30 dni kalendarzowych od dnia zakończenia każdego roku trwałości, w związku z czym poprosiła Beneficjenta o przedłożenie takiego sprawozdania za pierwszy oraz drugi rok trwałości. Dodatkowo, w nawiązaniu do złożonego sprawozdania potwierdzającego zachowanie trwałości Instytucja Zarządzająca poprosiła ponownie Beneficjenta o potwierdzenie spełnienia warunku przyznania premii za szerokie rozpowszechnienie wyników projektu i efektywną współpracę zgodnie z regulaminem konkursu. Na dostarczenie dokumentów i stosownych wyjaśnień Instytucja Zarządzająca wyznaczył Beneficjentowi termin 5 dni roboczych od dnia otrzymania pisma.

W związku z faktem, że 7 lipca 2024 roku upływał termin zachowania trwałości projektu, Instytucja Zarządzająca wyznaczyła pierwotny termin przeprowadzenia kontroli trwałości na dzień 5 lipca 2024 roku. Przedmiotowa kontrola nie odbyła się z powodu nieobecności pracowników Beneficjenta. Zgodnie ze sporządzoną notatką w dniu 05.07.2024 roku około godziny 9.00 Zespół kontrolny przybył do siedziby Beneficjenta na ul.

EFRR-VII.432.1.6.2024

....., gdzie znajdowało się biuro firmy, jednak nikogo nie było w środku, drzwi do biura były zamknięte, wobec czego kontrola nie została przeprowadzona. Kolejny termin przeprowadzenia kontroli został wyznaczony na dzień 29 lipca 2024 roku. Zgodnie ze sporządzoną notatką w dniu 29.07.2024 roku około godziny 9.00 Zespół kontrolny przybył do siedziby Beneficjanta na ul., gdzie znajdowało się biuro firmy, jednak również w tym dniu nikogo nie było w środku, drzwi do biura były zamknięte, wobec czego i ta kontrola nie została przeprowadzona. Mając na uwadze powyższe, Instytucja Zarządzająca sporządziła w dniu 17 września 2024 roku, Informację Pokontrolną nr 13/N/I/RPO/2024 z kontroli trwałości projektu.

Zgodnie z § 14 ust. 1 umowy o dofinansowanie Beneficjent zobowiązany był do poddania się kontroli na miejscu w zakresie prawidłowości realizacji projektu, dokonywanej przez Instytucję Zarządzającą oraz inne podmioty uprawnione do jej przeprowadzenia. Następnie, zgodnie § 14 ust. 3 umowy o dofinansowanie Beneficjent zobowiązany był do zapewnienia podmiotom kontrolującym prawa m.in. do pełnego wglądu we wszystkie dokumenty, w tym dokumenty elektroniczne związane z realizacją Projektu, przez cały okres ich przechowywania (co najmniej do zakończenia trwałości projektu) oraz umożliwienia tworzenie ich uwierzytelnionych kopii i odpisów, pełnego dostępu w szczególności do maszyn i urządzeń, obiektów, terenów i pomieszczeń, w których realizowany jest projekt lub zgromadzona jest dokumentacja dotycząca realizowanego projektu, a także do zapewnienia obecności osób, które udzielą wyjaśnień na temat wydatków bądź innych zagadnień związanych z realizacją Projektu.

W dniach zaplanowanych kontroli trwałości, tj. w dniu 05.07.2024 roku i w dniu 29.07.2024 roku Beneficjent nie wypełnił ww. obowiązków ponieważ nie udostępnił żadnych dokumentów, nie zapewnił dostępu do maszyn i urządzeń, obiektów, terenów i pomieszczeń, w których realizowany jest projekt lub zgromadzona jest dokumentacja dotycząca realizowanego Projektu oraz nie zapewnił obecności osób, które udzielą wyjaśnień na temat wydatków i innych zagadnień związanych z realizacją projektu co zgodnie z zapisami § 14 ust. 4 umowy o dofinansowanie traktowane jest jak odmowa poddania się kontroli.

EFRR-VII.432.1.6.2024

W związku z powyższym, Zespół kontrolny nie mógł przeprowadzić kontroli trwałości przedmiotowego projektu, co w konsekwencji spowodowało brak możliwości weryfikacji:

- zgodności realizacji projektu z wnioskiem o dofinansowanie oraz umową,
- zgodności realizacji projektu z przepisami prawa krajowego i wspólnotowego,
- zachowania celów projektu,
- realizacji obowiązków wynikających z umowy w zakresie promocji,
- poprawności funkcjonowania systemu archiwizacji,
- realizacji zaleceń pokontrolnych.

Mając na uwadze powyższe, Instytucja Zarządzająca na podstawie art. 143 rozporządzenia nr 1303/2013 oraz art. 9 ust. 2 pkt 8 ustawy wdrożeniowej nałożyła na Beneficjenta korektę finansową w wysokości 202 821,13 zł w tym dofinansowanie w wysokości 147 870,64 zł i zaleciła zwrot pobranego dofinansowania w kwocie 147 870,64 zł, powiększonego o należne odsetki umowne, wyliczone zgodnie z § 10 ust. 1 umowy o dofinansowanie.

Korekta finansowa została wyliczona w następujący sposób:

Dla zadania 1

$$W_k = W\% \times W_{kw}$$

gdzie znaczenie poszczególnych symboli jest następujące:

W_k – wartość korekty finansowej,

$W\%$ – stawka procentowa,

W_{kw} – wartość faktycznie poniesionych wydatków uznanych za kwalifikowalne, ujętych we wniosku o płatność nr,

$$W_k = W\% \times W_{kw} = 100\% \times 51\,111,54 \text{ zł} = 51\,111,54 \text{ zł}.$$

Jednocześnie biorąc pod uwagę montaż finansowy i 80% poziom dofinansowania, korekta wydatków kwalifikowalnych we wniosku o płatność nr dla Zadania 1 wyniosła $51\,111,54 \text{ zł} \times 80\% = 40\,889,23 \text{ zł}$.

Dla zadania 2

$$W_k = W\% \times W_{kw}$$

EFRR-VII.432.1.6.2024

gdzie znaczenie poszczególnych symboli jest następujące:

Wk – wartość korekty finansowej,

W% – stawka procentowa,

Wkw – wartość faktycznie poniesionych wydatków uznanych za kwalifikowalne, ujętych we wniosku o płatność nr,

$$Wk = W\% \times Wkw = 100\% \times 79\,778,30 \text{ zł} = 79\,778,30 \text{ zł}.$$

Jednocześnie biorąc pod uwagę montaż finansowy i 80% poziom dofinansowania, korekta wydatków kwalifikowalnych we wniosku o płatność nr dla Zadania 2 wyniosła $79\,778,30 \text{ zł} \times 80\% = 63\,822,64 \text{ zł}$.

Dla zadania 3

$$Wk = W\% \times Wkw$$

gdzie znaczenie poszczególnych symboli jest następujące:

Wk – wartość korekty finansowej,

W% – stawka procentowa,

Wkw – wartość faktycznie poniesionych wydatków uznanych za kwalifikowalne, ujętych we wniosku o płatność nr oraz nr,

$$Wk = W\% \times Wkw = 100\% \times 71\,931,29 \text{ zł} = 43\,158,77 \text{ zł}.$$

Jednocześnie biorąc pod uwagę montaż finansowy i 60% poziom dofinansowania, korekta wydatków kwalifikowalnych we wniosku o płatność nr oraz nr dla Zadania 3 wyniosła $71\,931,29 \text{ zł} \times 60\% = 43\,158,77 \text{ zł}$.

Zgodnie z pouczeniem zawartym w Informacji pokontrolnej Beneficjent, w ciągu 14 dni od dnia jej otrzymania mógł zgłosić do Instytucji Zarządzającej pisemne zastrzeżenia co do ustaleń w niej zawartych. Jednocześnie Beneficjent został poinformowany, że zastrzeżenia przekazane po upływie wyznaczonego terminu nie będą uwzględnione oraz, że Kierownik Jednostki Kontrolowanej może odmówić podpisania Informacji Pokontrolnej informując na piśmie Instytucję Zarządzającą o przyczynach takiej decyzji. Informacja Pokontrolna została doręczona Beneficjentowi w dniu 1 października 2024 r.

EFRR-VII.432.1.6.2024

W wyznaczonym terminie Beneficjent nie wniósł zastrzeżeń ani nie odesłał Informacji Pokontrolnej, w związku z czym ustalenia w niej zawarte stały się ostateczne.

Mając na uwadze powyższe, Instytucja Zarządzająca pismem znak: EFRR-VII.432.1.6.2024 z dnia 20 grudnia 2024 r. wezwała Beneficjenta do zwrotu wykorzystanego z naruszeniem procedur dofinansowania ze środków EFRR w wysokości: 147 870,64 zł wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, w terminie 14 dni kalendarzowych od dnia doręczenia niniejszego wezwania. Przedmiotowe pismo nie zostało odebrane przez Beneficjenta i po dwukrotnym awizowaniu zostało zwrócone do nadawcy, w związku z czym, zgodnie z art. 44 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, zwanej dalej „k.p.a.” doręczenie uważa się za dokonane 14 stycznia 2025 r., a pismo pozostaje w aktach sprawy.

Następnie, w oparciu o art. 61 § 4 k.p.a. Instytucja Zarządzająca zawiadomiła Beneficjenta jako Stronę w przedmiotowej sprawie, że zostało wszczęte z urzędu postępowanie administracyjne w przedmiocie określenia kwoty przypadającej do zwrotu i terminu, od którego nalicza się odsetki, oraz sposobu zwrotu środków w formie decyzji w sprawie zwrotu przez Beneficjenta całości dofinansowania wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych. W przedmiotowym zawiadomieniu Instytucja Zarządzająca wyznaczyła Stronie 7 dniowy termin na wniesienie uwag oraz zapoznanie się z materiałami dotyczącymi sprawy. Przedmiotowe pismo nie zostało odebrane przez Beneficjenta i po dwukrotnym awizowaniu zostało zwrócone do nadawcy, w związku z czym, zgodnie z art. 44 § 4 k.p.a doręczenie uważa się za dokonane 19 lutego 2025 r., a pismo pozostaje w aktach sprawy.

Kolejno, Instytucja Zarządzająca 28 lutego 2025 r. stosownie do postanowień art. 10 § 1 k.p.a. sporządziła zawiadomienie o przygotowaniu materiału dowodowego do wydania decyzji w sprawie zwrotu dofinansowania wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych. W terminie 7 dni od daty doręczenia niniejszego zawiadomienia, Beneficjent mógł zapoznać się z aktami sprawy w oparciu o które zostanie podjęta przedmiotowa decyzja i wypowiedzieć się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. W przedmiotowym zawiadomieniu Instytucja Zarządzająca

EFRR-VII.432.1.6.2024

wyzaczyła Stronie 7 dniowy termin na wniesienie uwag oraz zapoznanie się z materiałami dotyczącymi sprawy. Przedmiotowe pismo nie zostało odebrane przez Beneficjenta i po dwukrotnym awizowaniu zostało zwrócone do nadawcy, w związku z czym, zgodnie z art. 44 § 4 k.p.a doręczenie uważa się za dokonane 17 marca 2025 r., a pismo pozostaje w aktach sprawy.

W związku z ww. brakiem zwrotu środków dofinansowania wraz z odsetkami przez Beneficjenta, zaistniała konieczność, zgodnie z zapisami art. 207 ust. 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych zwanej dalej „u.f.p.” wydania przez Instytucję Zarządzającą odpowiedniej decyzji określającej kwotę zwrotu środków.

W tak ustalonym stanie faktycznym i po przeanalizowaniu całości zgromadzonego materiału dowodowego należy stwierdzić, co następuje.

Zgodnie z art. 6 ustawy wdrożeniowej, system realizacji programu operacyjnego zawiera warunki i procedury obowiązujące instytucje uczestniczące w realizacji programów operacyjnych, obejmujące w szczególności zarządzanie, monitorowanie, sprawozdawczość, kontrolę i ewaluację oraz sposób koordynacji działań podejmowanych przez instytucje. Podstawę systemu realizacji programu operacyjnego mogą stanowić w szczególności przepisy prawa powszechnie obowiązującego, wytyczne, szczegółowy opis osi priorytetowych programu operacyjnego, opis systemu zarządzania i kontroli oraz instrukcje wykonawcze zawierające procedury działania właściwych instytucji.

Następnie, zgodnie z treścią art. 9 ust.1 pkt 2 ustawy wdrożeniowej instytucją zarządzającą jest zarząd województwa w przypadku regionalnego programu operacyjnego.

Ponadto, zgodnie z art. 9 ust. 2 pkt 9 lit. „a” ustawy wdrożeniowej, do zadań instytucji zarządzającej należy odzyskiwanie kwot podlegających zwrotowi, w szczególności kwot związanych z nałożeniem korekt finansowych, na zasadach określonych w u.f.p. albo w umowie o dofinansowanie projektu, albo w decyzji o dofinansowaniu projektu, w tym

EFRR-VII.432.1.6.2024

wydawanie decyzji o zwrocie środków przeznaczonych na realizację programów, projektów lub zadań oraz decyzji o zapłacie odsetek, o których mowa odpowiednio w art. 207 ust. 9 pkt 1 i art. 189 ust. 3b u.f.p.

Zgodnie z art. 207 ust. 1 pkt 2 u.f.p. w przypadku gdy środki przeznaczone na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich są: wykorzystane z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184, podlegają zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków, w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji, o której mowa w ust. 9, na wskazany w tej decyzji rachunek bankowy.”

Na podstawie art. 207 ust. 9 pkt 1 u.f.p. po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w ust. 8, organ pełniący funkcję instytucji zarządzającej w rozumieniu ustawy o zasadach realizacji programów, wydaje decyzję określającą kwotę przypadającą do zwrotu i termin, od którego nalicza się odsetki, oraz sposób zwrotu środków oraz zawierającą pouczenie o sankcji wynikającej z ust. 4 pkt 3, z zastrzeżeniem ust. 7.

W związku z regulacją prawną art. 67 ust.1 u.f.p. do spraw dotyczących należności, o których mowa w art. 60, nieuregulowanych niniejszą ustawą stosuje się przepisy k.p.a. i odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2025 r., poz. 111, z późn. zm.).

W świetle art. 104 i art. 107 k.p.a., organ administracji publicznej załatwia sprawę przez wydanie decyzji, która rozstrzyga sprawę co do jej istoty w całości lub w części albo w inny sposób kończąc sprawę w danej instancji.

Zgodnie z art. 41 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 566, z późn. zm.) do zadań zarządu województwa należy w szczególności przygotowywanie projektów strategii rozwoju województwa, planu zagospodarowania przestrzennego i regionalnych programów operacyjnych oraz ich wykonywanie.

EFRR-VII.432.1.6.2024

Na podstawie art. 46 ust. 2a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa decyzje wydane przez zarząd województwa w sprawach z zakresu administracji publicznej podpisuje marszałek. W decyzji wymienia się imiona i nazwiska członków zarządu, którzy brali udział w wydaniu decyzji.

Podstawowy akt prawa krajowego, który określa zasady prowadzenia polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020, podmioty prowadzące tę politykę oraz tryb współpracy między nimi, stanowi ustawa wdrożeniowa. Zgodnie z postanowieniami zawartymi w art. 9 ust. 1 pkt 2 ustawy wdrożeniowej za przygotowanie i prawidłową realizację programu operacyjnego odpowiada instytucja zarządzająca, którą w przypadku programu regionalnego jest zarząd województwa. Do zadań instytucji zarządzającej należy między innymi (vide: art. 9 ust. 2):

- dokonywanie płatności ze środków programu operacyjnego na rzecz beneficjentów,
- prowadzenie kontroli realizacji programu operacyjnego, w tym weryfikacja prawidłowości wydatków ponoszonych przez beneficjentów - w przypadku regionalnego programu operacyjnego,
- monitorowanie postępów realizacji programu operacyjnego,
- odzyskiwanie kwot podlegających zwrotowi, w szczególności kwot związanych z nałożeniem korekt finansowych, na zasadach określonych w u.f.p. albo w umowie o dofinansowanie projektu, albo w decyzji o dofinansowaniu projektu.

W związku z czym, Instytucja Zarządzająca w przypadku stwierdzenia, iż projekt jest realizowany niezgodnie z jego założeniami i w sposób niezgodny z obowiązującymi przepisami prawa i procedurami, nie ma możliwości uznania za kwalifikowalne wydatków, które są niezgodne z zapisami zawartymi w umowie o dofinansowanie tj. zgodnie z § 1 ust. 8 umowy o dofinansowanie: *„za wydatki kwalifikowalne należy rozumieć wydatki lub koszty uznane za kwalifikowalne i spełniające kryteria, zgodnie z rozporządzeniem ogólnym, jak również w rozumieniu ustawy wdrożeniowej i przepisów rozporządzeń wydanych do tej ustawy oraz zgodnie z wytycznymi wskazanymi w § 1 ust.4 lit.e).”*

Zgodnie z prawem wspólnotowym (tj. m.in. rozporządzeniem nr 1301/2013) oraz regulacjami określonymi w dokumentach programowych (tj. *Wytyczne w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych*, wydanymi na podstawie art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy wdrożeniowej), Instytucja Zarządzająca została zobowiązana do stałego monitorowania postępów realizacji programu operacyjnego poprzez monitorowanie postępów w realizacji wskaźników. Monitorowanie postępu rzeczowego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 jest prowadzone przez Instytucję Zarządzającą na bieżąco, na wszystkich poziomach wdrażania tego Programu, równolegle z analizą postępu finansowego, mając na uwadze rozwiązania przyjęte zgodnie z rozporządzeniem ogólnym (tj. rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.) w zakresie konstrukcji wskaźników w programie (art. 27 ust. 4) oraz zakresu sprawozdań z wdrażania (art. 50 i art. 111).

Instytucja Zarządzająca wskazuje, że obowiązki państw członkowskich i Komisji w zakresie wydatkowania środków finansowych budżetu Unii doprecyzowano w odpowiednich przepisach rozporządzenia nr 1303/2013. Z przepisów tych wynika, że na państwach członkowskich ciąży dwójakiego rodzaju obowiązki: po pierwsze mają ustanowić i zapewnić skuteczne funkcjonowanie systemów zarządzania i kontroli dla realizacji programów operacyjnych, a po drugie, prowadzić działania w odniesieniu do nieprawidłowości: zapobiegać im, wykrywać je, odzyskiwać kwoty wypłacone nienależnie oraz informować Komisję o wykrytych nieprawidłowościach i przebiegu postępowań prowadzonych w tych sprawach (poz. 65 rozporządzenia nr 1303/2013).

Zgodnie z definicją zawartą w art. 2 pkt 36 rozporządzenia nr 1303/2013 „nieprawidłowość - oznacza każde naruszenie prawa unijnego lub prawa krajowego dotyczącego stosowania prawa unijnego, wynikające z działania lub zaniechania podmiotu gospodarczego zaangażowanego we wdrażanie EFSI, które ma lub może mieć szkodliwy wpływ na budżet Unii poprzez obciążenie budżetu Unii nieuzasadnionym wydatkiem”.

EFRR-VII.432.1.6.2024

Przesłanki nieprawidłowości odnoszą się do zachowania sprawcy, które może polegać zarówno na działaniu, jak i na zaniechaniu działań, oraz do skutków tego zachowania. Konieczne jest bowiem, by zachowanie to spowodowało szkodę w budżecie Wspólnot (Unii) lub w budżetach zarządzanych przez Wspólnoty (Unię), albo szkodę taką mogło powodować. Pojęcie „szkoda” użyte w omawianej definicji oznacza uszczerbek finansowy dokonany w budżecie Unii lub w budżetach zarządzanych przez Unię, albo uszczerbek finansowy, na jaki budżety te zostały narażone. Wynika stąd, że faktyczne wystąpienie uszczerbku finansowego nie jest przesłanką konieczną dla zakwalifikowania zachowania jako nieprawidłowości, wystarczy bowiem sama możliwość jego wystąpienia.

Mając na uwadze omówioną powyżej definicję nieprawidłowości, obowiązującą w prawie wspólnotowym, należy więc wskazać, iż skutki finansowe wynikające z danego naruszenia, na jakie mógł być narażony budżet Wspólnoty mają wymiar nie tylko rzeczywisty (udowodniony), ale również i wymiar potencjalny (trudny do oszacowania). Taki sposób rozumienia definicji nieprawidłowości ugruntował się już w utrwalonej linii orzeczniczej Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, który w Wyroku TSUE w sprawie C-406/14 z dnia 14 lipca 2016 r. stwierdził, że: „naruszenie prawa Unii stanowi nieprawidłowość w rozumieniu tego przepisu jedynie wtedy, gdy powoduje ono lub mogłoby spowodować szkodę w budżecie ogólnym Unii w drodze finansowania nieuzasadnionego wydatku. Naruszenie takie należy zatem uznać za nieprawidłowość, o ile może ono jako takie mieć skutki budżetowe. Natomiast nie trzeba udowadniać wystąpienia konkretnych skutków finansowych.” Dalej w tym samym Wyroku TSUE wskazano również, że: „uchybie nie zasodom udzielania zamówień publicznych stanowi nieprawidłowość..., o ile nie można wykluczyć, że uchybie nie miało wpływ na budżet odnośnego funduszu.” Analogiczne stanowisko zostało również zawarte w Wyroku z dnia 21 grudnia 2011 r. Chambre de commerce et d’industrie de l’Indre, C-465/10, EU:C:2011:867, pkt 47.

Instytucja Zarządzająca pragnie również zaznaczyć, iż w dalszych orzeczeniach TSUE ww. linia orzecznicza była analogiczna tj. w Wyroku z dnia 6 grudnia 2017 r. w sprawie C-408/16 TSUE przywołał wykładnię nieprawidłowości wprost z Wyroku C-406/14.

EFRR-VII.432.1.6.2024

W związku z czym należy uznać, iż TSUE potwierdził w utrwalonej linii orzecniczej definicję istoty nieprawidłowości. Instytucja Zarządzająca pragnie więc zauważyć, że powtórzenie w Wyroku z 6 grudnia 2017 r. dosłownej treści pojęcia nieprawidłowości, zawartej w ww. wyroku z lipca 2016 r., pozwala wnioskować, że jest to utrwalona linia orzecnicza. Jak już wyżej wskazano, TSUE po raz kolejny powtórzył, że naruszenie prawa jest nieprawidłowością, o ile nie można wykluczyć, że uchybienie miało wpływ na budżet danego funduszu. Co najważniejsze, TSUE w swoim wyroku ponownie wyjaśnił, że nie trzeba udowadniać wystąpienia konkretnych skutków finansowych (nawet tylko potencjalnych) dla budżetu Unii Europejskiej. Ponadto należy wskazać, iż pomimo tego, że obydwa przywołane powyżej wyroki TSUE odnoszą się do pojęcia nieprawidłowości w rozumieniu rozporządzenia Rady WE nr 1083/2006 (obowiązującego dla programów operacyjnych na lata 2007-2013), to definicja nieprawidłowości zawarta w Rozporządzeniu nr 1303/2013 nie zmieniła się znacząco i brzmi niemal identycznie, a co za tym idzie pozwala to na przyjęcie tezy, że wykładnia TSUE w obecnej perspektywie finansowej nie ulegnie zmianie.

Zgodnie z § 2 ust. 2 umowy o dofinansowanie Beneficjent zobowiązany był do realizacji projektu zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie.

Zgodnie z § 3 ust. 1 umowy o dofinansowanie Beneficjent zobowiązany był do realizacji Projektu z należytą starannością, w szczególności ponosząc wydatki celowo, rzetelnie, racjonalnie i oszczędnie, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i krajowego, w szczególności w oparciu o ustawę o finansach publicznych w zakresie dotyczącym wydatkowania środków publicznych, wytycznymi, a także procedurami w ramach Programu oraz w sposób, który zapewni prawidłową i terminową realizację Projektu oraz osiągnięcia i utrzymania celów, w tym wskaźników produktu i rezultatu, o których mowa w § 7 Umowy w trakcie realizacji Projektu oraz w okresie jego trwałości”.

Zgodnie z § 7 ust. 1 umowy o dofinansowanie Beneficjent zobowiązany był do realizacji Projektu w sposób, który zapewni osiągnięcie i utrzymanie celów, w tym wskaźników produktu i rezultatu zakładanych we wniosku o dofinansowanie w trakcie realizacji oraz w okresie trwałości Projektu.

Zgodnie z § 7 ust. 3 umowy o dofinansowanie w przypadku braku osiągnięcia zakładanych wskaźników o okresie trwałości Projektu Beneficjent zobowiązany został do zwrotu dofinansowania w wysokości odpowiadającej procentowej różnicy pomiędzy wymaganym okresem trwałości a okresem rzeczywistego utrzymania trwałości Projektu.

Zgodnie z § 13 ust. 1 umowy o dofinansowanie Beneficjent zobowiązany był do systematycznego monitorowania przebiegu realizacji projektu, pomiaru i utrzymywaniu głównych wartości wskaźników osiągniętych dzięki realizacji projektu, zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie w okresie trwałości Projektu, przedłużonym o okres przekazania przez Instytucję Zarządzającą dofinansowania na rzecz Beneficjenta oraz przygotowaniu i przekazaniu do Instytucji Zarządzającej sprawozdania z trwałości Projektu w ciągu 30 dni kalendarzowych liczonych od dnia zakończenia pierwszego roku trwałości projektu, a także wszelkich dokumentów, informacji i oświadczeń związanych z realizacją projektu, których Instytucja Zarządzająca zażąda w trakcie realizacji oraz trwałości projektu (§ 13 ust. 3 umowy o dofinansowanie).

Zgodnie z § 14 ust. 1 umowy o dofinansowanie Beneficjent zobowiązany był do poddania się kontroli na miejscu w zakresie prawidłowości realizacji projektu. Ponadto, zgodnie z § 14 ust. 3 umowy o dofinansowanie było on zobowiązany do zapewnić podmiotom kontrolującym prawa m.in. do pełnego wglądu we wszystkie dokumenty, w tym dokumenty elektroniczne związane z realizacją Projektu, przez cały okres ich przechowywania (co najmniej do zakończenia trwałości projektu) oraz umożliwienia tworzenie ich uwierzytelnionych kopii i odpisów, pełnego dostępu w szczególności do maszyn i urządzeń, obiektów, terenów i pomieszczeń, w których realizowany jest projekt lub zgromadzona jest dokumentacja dotycząca realizowanego projektu, a także do zapewnienia obecności osób, które udzielą wyjaśnień na temat wydatków bądź innych zagadnień związanych z realizacją projektu.

Zgodnie z § 17 umowy o dofinansowanie Beneficjent zobowiązany został do zachowania trwałości Projektu zgodnie z art. 71 rozporządzenia nr 1303/2013 zgodnie, z którym trwałość projektów współfinansowanych z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych musi być zachowana przez okres 5 lat albo 3 lat w przypadku przedsiębiorstw z sektora MŚP.

EFRR-VII.432.1.6.2024

Przedmiotem projektu była realizacja prac badawczo-rozwojowych, których najważniejszym rezultatem, który Wnioskodawca planował osiągnąć był nowy produkt w postaci zawiesiny ze zliofilizowanej i sproszkowanej błony owodniowej. Produkt miał mieć za zadanie przyspieszać proces gojenia uszkodzeń gałki ocznej, a także miał być stosowany jako adiuwant zabezpieczający przeszczep rogówki przed odrzuceniem. Wprowadzenie nowego produktu na rynek miało wiązać się z możliwością poszerzenia ścieżek terapii wśród pacjentów z dolegliwościami narządu wzroku, co znacznie poprawić miało jakość ich życia. Realizacja projektu pozwolić miała na wprowadzenie innowacji produktowej, a w jej następstwie dokonanie 2 zgłoszeń patentowych, na rynek polski i europejski. Prace B+R miały zostać zlecone jednostce naukowej i miały być realizowane przy współudziale nowo zatrudnionych laborantów oraz Kierownika naukowego projektu, którzy stworzyć mieli 3 osobowy zespół naukowy w strukturach Wnioskodawcy. Projekt składał się z trzech etapów, z których dwa pierwsze miały charakter badań przemysłowych oraz ostatni – prac rozwojowych.

W wyniku kontroli końcowej prace B+R, które Beneficjent zlecił jednostce naukowej zostały uznane przez Instytucję Zarządzającą w 100% jako wydatki niekwalifikowalne. Jako kwalifikowalne w ramach projektu pozostały następujące wydatki:

1. Wydatki na wynagrodzenie kierownika naukowego projektu w wysokości 81 600,00 zł, w tym dofinansowanie UE 59 520,00 zł.
2. Wydatki na wynagrodzenie laboranta nr 1 w wysokości 8 400,00 zł, w tym dofinansowanie UE 4 560,00 zł.
3. Wydatki na wynagrodzenie laboranta nr 2 w wysokości 18 000,00 zł, w tym dofinansowanie UE 14 400,00 zł.
4. Wydatki na wynagrodzenie menadżera projektu w wysokości 55 428,45 zł, w tym dofinansowanie UE 40 092,60 zł.
5. Wydatki na promocję projektu w wysokości 40 592,68 zł, w tym dofinansowanie UE 29 298,04 zł.

EFRR-VII.432.1.6.2024

Łączna kwota wydatków uznanych za kwalifikowalne na etapie rozliczenia końcowego projektu wyniosła 202 821,13 zł, w tym dofinansowanie UE 147 870,64 zł. W tym miejscu Instytucja Zarządzająca zwraca uwagę, że w ramach wniosku o płatność końcową Beneficjent rozliczył fakturę nr 03-2020 dotyczącą wynagrodzenia laboranta nr 1 za luty 2020, gdzie wykazał wydatki kwalifikowalne w kwocie 1 200,00 zł, natomiast dofinansowanie UE Beneficjent wykazał w kwocie 00,00 zł, stąd też brak uwzględnienia tej faktury w ramach korekty finansowej zawartej w informacji pokontrolnej z kontroli trwałości.

W odniesieniu do realizacji na etapie rozliczenia końcowego założonych wskaźników Zespół Kontrolny stwierdził, że Beneficjent osiągnął założone we wniosku o dofinansowanie wskaźniki realizacji projektu na następującym poziomie:

Wskaźniki produktu:

- Liczba realizowanych projektów B+R – wskaźnik został zrealizowany na poziomie 1 szt., tj. w 100% wartości docelowej,
- Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CI6) – wskaźnik został zrealizowany na poziomie 1 906 781,03 zł, tj. w 99,56% zł co jest wynikiem braku rozliczenia kosztów zatrudnienia personelu na poziomie założonym we wniosku o dofinansowanie,
- Liczba przedsiębiorstw współpracujących z ośrodkami badawczymi (CI26) – wskaźnik został zrealizowany na poziomie 1 szt., tj. w 100% wartości docelowej,
- Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla rynku (CI28) – wskaźnik został zrealizowany na poziomie 1 szt., tj. w 100% wartości docelowej,
- Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI1) – wskaźnik został zrealizowany na poziomie 1 szt., tj. w 100% wartości docelowej,
- Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI2) – wskaźnik został zrealizowany na poziomie 1 szt., tj. w 100% wartości docelowej,

Wskaźniki rezultatu:

- Liczba nowo utworzonych miejsc pracy – pozostałe formy – wskaźnik został zrealizowany na poziomie 2,50 EPC, tj., w 100% wartości docelowej,

EFRR-VII.432.1.6.2024

- Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CI8) – wskaźnik został zrealizowany na poziomie 2,50 EPC, tj., w 100% wartości docelowej,
- Liczba wprowadzonych innowacji produktowych – wskaźnik został zrealizowany na poziomie 1 szt., tj. w 100% wartości docelowej,
- Liczba dokonanych zgłoszeń patentowych – wskaźnik został zrealizowany na poziomie 2 szt., tj. w 100% wartości docelowej.

Każdy projekt dofinansowany ze środków UE musi być realizowany zgodnie z wszelkimi postanowieniami zawartymi w umowie o dofinansowanie, jest to zasada od której nie ma odstępstw. Integralną częścią umowy jest wniosek aplikacyjny wraz z załącznikami. Za poprawność realizacji projektu odpowiada Beneficjent a zatem w celu kontroli poprawności realizowanego projektu z zapisami umowy o dofinansowanie beneficjenci powinni stosować procedurę monitorowania. Niemniej jednak przyznanie, przekazanie i rozliczenie dofinansowania oraz zamknięcie projektu realizowanego dzięki wsparciu finansowemu z Unii Europejskiej nie oznacza, że beneficjent wywiązał się z całokształtu obowiązków nałożonych na niego przez umowę o dofinansowanie projektu. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, po zakończeniu realizacji projektu, Beneficjent zobowiązany był do zachowania trwałości projektu, osiągnięcia i utrzymania wskaźników założonych na etapie składania wniosku o dofinansowanie, monitorowania dochodowości projektu oraz archiwizacji dokumentacji projektowej. W przypadku niedochowania trwałości projektu beneficjent zobowiązany jest do zwrotu dotacji zgodnie z umową o dofinansowanie.

Jednym z celów wykorzystywania środków z funduszy strukturalnych jest zwiększenie konkurencyjności regionów, w tym zapewnienie trwałych pozytywnych zmian w gospodarce. Na instytucje zaangażowane we wdrażanie funduszy nałożony jest obowiązek zapewnienia zachowania przez beneficjentów wymogu trwałości projektu. Instytucje te monitorują zachowanie trwałości projektów przede wszystkim poprzez monitorowanie stopnia utrzymania przez beneficjentów osiągniętych wskaźników projektu, zadeklarowanych we wnioskach o dofinansowanie. Kontrola w okresie trwałości ma niejako również wymiar dyscyplinujący beneficjentów do utrzymywania efektów projektu. Kontrola trwałości projektu na miejscu ma na celu potwierdzenie, że realizowane są postanowienia umowy

EFRR-VII.432.1.6.2024

o dofinansowanie w zakresie dotyczącym utrzymania we wskazanym okresie rezultatów projektu. Zakres przeprowadzonej kontroli obejmuje zagadnienia związane z niepoddawaniem projektu zasadniczej modyfikacji, a także z realizacją innych zobowiązań wynikających z umowy o dofinansowanie. Trwałość projektu w przypadku projektów badawczo-rozwojowych oznacza nic innego, jak **utrzymanie wskaźników rezultatu. Istotną kwestią jest także konieczność przedkładania do Instytucji Zarządzającej sprawozdań z działalności badawczej i rozwojowej (B+R).**

Kwestię trwałości projektu w perspektywie finansowej 2014-2020 reguluje rozporządzenie nr 1303/2013, które jest pierwotnym i podstawowym aktem prawnym wyznaczającym podstawę rozstrzygnięcia w badanej sprawie. Po zakończeniu fazy realizacyjnej projektu, zgodnie z art. 71 ust. 1 rozporządzenia nr 1303/2013 Beneficjent MŚP zobowiązany jest do utrzymania efektów projektu przez co najmniej trzy lata od daty zakończenia jego realizacji.

Zgodnie z art. 71 ust. 1 rozporządzenia nr 1303/2013 w przypadku operacji obejmującej inwestycje w infrastrukturę lub inwestycje produkcyjne dokonuje się zwrotu wkładu z EFSI, jeżeli w okresie pięciu lat od płatności końcowej na rzecz beneficjenta lub w okresie ustalonym zgodnie z zasadami pomocy państwa, tam gdzie ma to zastosowanie, zajdzie którakolwiek z poniższych okoliczności:

- a) zaprzestanie działalności produkcyjnej lub przeniesienie jej poza obszar objęty programem;
- b) zmiana własności elementu infrastruktury, która daje przedsiębiorstwu lub podmiotowi publicznemu nienależne korzyści;
- c) istotna zmiana wpływająca na charakter operacji, jej cele lub warunki wdrażania, która mogłaby doprowadzić do naruszenia jej pierwotnych celów.

Kwoty nienależnie wypłacone w odniesieniu do takiej operacji są odzyskiwane przez państwo członkowskie w wysokości proporcjonalnej do okresu, w którym nie spełniono wymogów.

Państwa członkowskie mogą skrócić okres ustalony w akapicie pierwszym do trzech lat w przypadkach dotyczących utrzymania inwestycji lub miejsc pracy stworzonych przez MŚP. Ponadto, zagadnienie trwałości projektu opisane zostało również w rozdziale 5.3 Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków.

Zgodnie z sekcją 5.3 pkt 6 Wytycznych naruszenie trwałości następuje w sytuacji wystąpienia w okresie trwałości co najmniej jednej z poniższych przesłanek:

EFRR-VII.432.1.6.2024

- a) zaprzestano działalności produkcyjnej lub ją relokowano poza obszar wsparcia PO,
- b) nastąpiła zmiana własności elementu współfinansowanej infrastruktury, która daje przedsiębiorstwu lub podmiotowi publicznemu nienależne korzyści,
- c) nastąpiła istotna zmiana wpływająca na charakter projektu, jego cele lub warunki realizacji, która mogłaby doprowadzić do naruszenia jego pierwotnych celów.

Postanowienia dotyczące obowiązku zachowania trwałości projektu, w okresie trzech lat od jego zakończenia zostały uwzględnione również w umowie o dofinansowanie, która stanowi podstawę dofinansowania projektu i która zobowiązuje beneficjenta do pełnej realizacji założeń projektowych, określonych m.in. przez wskaźniki produktu i rezultatu zawarte we wniosku o dofinansowanie projektu oraz utrzymania wymienionych założeń w okresie trwałości projektu. Należy ponownie podkreślić, że beneficjent, zgodnie z umową o dofinansowanie ma obowiązek realizować projekt z należytą starannością, ponosząc wydatki celowo, rzetelnie, racjonalnie i oszczędnie, za zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów oraz w sposób, który zapewni prawidłowe i terminowe wykonanie projektu oraz osiągnięcie i utrzymania w okresie trwałości celów zakładanych we wniosku o dofinansowanie projektu. Ponadto, umowa o dofinansowanie obliguje również beneficjenta do pomiaru wskaźników uzyskanych w wyniku realizacji projektu, zgodnie z założeniami określonymi we wniosku o dofinansowanie. Zobowiązany jest również do przechowywania dokumentacji związanej z realizacją projektu w sposób gwarantujący jej dostępność oraz prawidłowe zabezpieczenia w określonym terminie. Należy zwrócić uwagę, że to na instytucje zarządzające nałożony jest obowiązek zapewnienia zachowania przez beneficjentów wymogu trwałości projektu, co sprowadza się przede wszystkim do monitorowania stopnia utrzymania przez beneficjentów osiągniętych wskaźników projektu, zadeklarowanych we wnioskach o dofinansowanie, czemu służą kontrole trwałości projektu, którym beneficjent zobowiązany jest się poddać.

Trwałość przedmiotowego projektu obejmowała okres trzech lat liczony od daty zatwierdzenia wniosku o płatność końcową, tj. od dnia 7 lipca 2021 r., a zatem Beneficjent zobowiązany był do zachowania trwałości projektu do dnia 7 lipca 2024 r. W tym okresie Beneficjent zobowiązany był do utrzymania wskaźników rezultatu osiągniętych dzięki realizacji projektu, w tym m.in. zadeklarowanych miejsc pracy, a także do przygotowania

EFRR-VII.432.1.6.2024

i przekazania sprawozdania z trwałości projektu w ciągu 30 dni kalendarzowych liczonych od dnia zakończenia pierwszego roku trwałości projektu. Ponadto zobowiązany był również do przekazywania sprawozdań z trwałości na wezwanie Instytucji Zarządzającej w innych wyznaczonych terminach, a także do przekazywania wszelkich innych dokumentów informacji i oświadczeń związanych z realizacją projektu, których Instytucja Zarządzająca zażąda w okresie realizacji projektu i jego trwałości.

Sprawozdanie z zachowania pierwszego roku trwałości projektu Beneficjent złożył dopiero 7 czerwca 2023 r, po wezwaniu Instytucji Zarządzającej, natomiast pomimo dwukrotnego wezwania Beneficjent nie przedłożył Instytucji Zarządzającej sprawozdania rocznego z wykorzystania wyników osiągniętych w ramach projektu za pierwszy oraz drugi rok trwałości. W sprawozdaniu potwierdzającym zachowanie pierwszego roku trwałości Beneficjent w punkcie V pn. „Warunki odnoszące się do projektów realizowanych w ramach Działania 1.2 Badania i rozwój w sektorze świętokrzyskiej przedsiębiorczości” w punkcie A 1) Beneficjent wskazał, że „*Wyniki prac B+R zostały wdrożone na zasadzie sprzedaży licencji firmie zewnętrznej*”. Ponadto w punkcie A 4) Beneficjent wskazał, że „*... wyniki projektu zostały rozpowszechnione za pomocą publikacji ogólnodostępnych na stronie internetowej Beneficjenta oraz publikacji ogólnodostępnych na portalu Odkrywcy Zdrowia www.odkrywcyzdrowia.pl*”. W związku z faktem, że Instytucja Zarządzająca nie miała możliwości potwierdzenia informacji zawartych w ww. sprawozdaniu (na wskazanej przez Beneficjenta stronie internetowej nie było takiej publikacji) poprosiła Beneficjenta o udzielenie stosownych wyjaśnień potwierdzonych stosownymi dokumentami. I tu znów, pomimo dwukrotnego wezwania Beneficjent nie przedłożył Instytucji Zarządzającej potwierdzenia spełnienia warunku przyznania premii za szerokie rozpowszechnienie wyników projektu i efektywną współpracę.

Mając na uwadze powyższe, takie działanie Beneficjenta stanowi naruszenie § 13 ust. 1 umowy o dofinansowanie. Ponadto, w ocenie Instytucji Zarządzającej brak przedłożenia ww. sprawozdań i udzielenia dodatkowych wyjaśnień stwarza również wątpliwość co do prawdziwości składanych przez Beneficjenta oświadczeniach, zawartych w przedłożonym sprawozdaniu.

EFRR-VII.432.1.6.2024

Zgodnie z § 14 ust. 1 umowy o dofinansowanie Beneficjent był zobowiązany poddać się kontroli w zakresie prawidłowości realizacji projektu przeprowadzanej przez Instytucję Zarządzającą, która miała na celu potwierdzenie zachowania trwałości realizowanego projektu. Zespół kontrolny w trakcie przeprowadzania kontroli miał prawo m.in do swobodnego wstępu i poruszania się po terenie jednostki kontrolowanej, wglądu do dokumentów związanych z realizacją projektu, w szczególności dokumentów umożliwiających potwierdzenie kwalifikowalności wydatków i osiągnięcie/utrzymanie wskaźników. Natomiast obowiązkiem Beneficjenta było niezwłoczne przedstawienie, na żądanie zespołu kontrolnego, materiałów i informacji niezbędnych do przeprowadzenia kontroli oraz dokumentów związanych bezpośrednio z realizacją projektu, w szczególności dokumentów umożliwiających potwierdzenie kwalifikowalności wydatków, sporządzenia niezbędnych do przeprowadzenia kontroli kopii, odpisów z dokumentów, udzielenia zespołowi kontrolowanemu, w wyznaczonym przez niego terminie, ustnych lub pisemnych wyjaśnień, zapewnienia pełnego dostępu do urządzeń, obiektów, terenów i pomieszczeń, w których realizowany jest projekt lub zgromadzona jest dokumentacja dotycząca jego realizacji, a także jeżeli koniecznym by było do stwierdzenia kwalifikowalności wydatków ponoszonych w ramach realizacji projektu, Beneficjent zobowiązany był okazać również dokumenty niezwiązane bezpośrednio z jego realizacją. Nieudostępnienie wszystkich wymaganych dokumentów, niezapewnienie pełnego dostępu, w szczególności do urządzeń, obiektów, terenów i pomieszczeń, w których realizowany jest projekt lub zgromadzona jest dokumentacja dotycząca jego realizacji, a także niezapewnienie w trakcie kontroli na miejscu realizacji projektu obecności osób, które udzielą wyjaśnień na temat wydatków i innych zagadnień związanych z jego realizacją nie może być potraktowane inaczej, jako odmowa poddania się kontroli. W przedmiotowej sprawie Beneficjent uniemożliwił Instytucji Zarządzającej przeprowadzenie kontroli trwałości realizowanego projektu. Instytucja Zarządzająca podjęła dwie próby przeprowadzenia kontroli, obie okazały się nieskuteczne. W dniach wyznaczonych kontroli, w miejscu realizacji projektu nikogo nie było. Faktem jest, że zawiadomienie o terminie przeprowadzenia przedmiotowych kontroli Beneficjent odebrał już po terminie ich przeprowadzenia, niemniej jednak, nie podjął on żadnej próby kontaktu

EFRR-VII.432.1.6.2024

z Instytucją Zarządzającą, choćby w celu ustalenia kolejnego terminu na przeprowadzenie dodatkowych czynności kontrolnych w celu potwierdzenia utrzymania realizacji projektu w okresie jego trwałości. Co istotne, Beneficjent odebrał Informację pokontrolną z kontroli trwałości projektu, a zatem miał świadomość nałożonej korekty finansowej oraz przyczyn jej zaistnienia, a pomimo tego, również w tym przypadku nie podjął jakiegokolwiek próby kontaktu z Instytucją Zarządzającą. Wobec powyższego, należy stwierdzić, że Beneficjent nie dopełnił, wynikających z umowy o dofinansowanie, obowiązków związanych z należyтым skompletowaniem i udostępnieniem organowi dokumentacji związanej z realizacją projektu. Tym samym uniemożliwił przeprowadzenie kontroli i sprawdzenie prawidłowości realizacji projektu, w tym kwalifikowalności i poprawności poniesionych w ramach projektu wydatków co stanowi naruszenie § 14 ust. 1 i 3 umowy o dofinansowanie. Mając na uwadze ogólną regulację obowiązującą w ramach projektów dofinansowanych ze środków budżetu Unii Europejskiej należy wskazać, iż poprzez zawarcie umowy o dofinansowanie projektu beneficjenci mają obowiązek zrealizować i rozliczyć swój Projekt według zasad określonych w umowie o dofinansowanie.

Zgodnie z art. 24 ust 1 ustawy wdrożeniowej stwierdzenie wystąpienia nieprawidłowości indywidualnej albo nieprawidłowości systemowej, powoduje powstanie obowiązku podjęcia przez właściwą instytucję odpowiednich działań, o których mowa w ust. 9 lub 11. W myśl art. 24 ust. 9 tejże ustawy instytucja zarządzająca zobligowana jest, w zależności od momentu wykrycia nieprawidłowości, do pomniejszenia wartości wydatków kwalifikowalnych ujętych we wniosku o płatność ewentualnie do wszczęcia procedury odzyskiwania od beneficjentów kwoty współfinansowania, zgodnie z art. 207 u.f.p. Definicję nieprawidłowości zawiera rozporządzenie nr 1303/2013. W tym miejscu należy zwrócić uwagę, że na gruncie poprzednio obowiązującego Rozporządzenia, tj. Rozporządzenia Rady (WE) 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 roku ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 nieprawidłowością było „*jakiegokolwiek naruszenie przepisu prawa wspólnotowego wynikające z działania lub*

EFRR-VII.432.1.6.2024

zaniechania podmiotu gospodarczego, które powoduje lub mogłoby spowodować szkodę w budżecie ogólnym Unii Europejskiej w drodze finansowania nieuzasadnionego wydatku z budżetu ogólnego”. Aktualnie obowiązująca definicja nieprawidłowości doprecyzowała kwestię tego, jakiego systemu porządku prawnego ma dotyczyć naruszenie tj. naruszenie jakich przepisów prawa oceniane będzie w kategoriach nieprawidłowości. Poprzednio definicja wskazywała na naruszenie przepisów prawa wspólnotowego. Obecnie zapis Rozporządzenia 1303/2013 wskazuje na *każde naruszenie prawa unijnego lub prawa krajowego dotyczącego stosowania prawa unijnego*. W treści art. 12 wskazano: „Przedsięwzięcia EFSI oraz operacje, które są wspierane z tych funduszy, powinny być zgodne z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i odpowiednimi przepisami prawa krajowego i, które wdrażają bezpośrednio lub pośrednio niniejsze rozporządzenie i przepisy dotyczące poszczególnych funduszy”. Wobec powyższego, w ramach tychże nieprawidłowości mieści się między innymi naruszenie procedur obowiązujących w zakresie realizacji projektów, finansowanych ze środków europejskich, o czym przesądza art. 184 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Z regulacji tej wynika bowiem, że procedury realizacji projektów mogą mieć źródło nie tylko w powszechnie obowiązujących przepisach prawa, ale również w umowach zawartych między stronami, tj. beneficjentem oraz instytucją zarządzającą, tak jak to miało miejsce w niniejszej sprawie.

Przywołany wyżej przepis wiąże pojęcie nieprawidłowości ze skutkiem w postaci szkody, jednakże poprzez tę szkodę rozumie nie tylko szkodę rzeczywistą, stanowiącą obiektywnie rzecz biorąc uszczerbek w budżecie Unii Europejskiej, o charakterze wymiernym, ale także szkodę potencjalną. Szkodą w interesach finansowych UE jest finansowanie z funduszy unijnych nieuzasadnionego wydatku, z kolei nieuzasadniony wydatek to taki, który poniesiony został z naruszeniem podstawowych zasad prawa wspólnotowego.

W ocenie Instytucji Zarządzającej okoliczność, iż projekt został zakończony i uzyskane środki unijne zostały przeznaczone na jego realizację nie miał znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, gdyż nie dochowano postanowień umowy o dofinansowanie a działanie Beneficjenta naruszyło przyjętą procedurę w zakresie dofinansowania inwestycji ze środków unijnych, Niezrealizowanie celów projektu musi być kwalifikowane jako nieprawidłowość z art. 2 pkt 7 rozporządzenia nr 1303/2013. W niniejszej sprawie w tych więc kategoriach należy

EFRR-VII.432.1.6.2024

potraktować uniemożliwienie przeprowadzenia kontroli trwałości, jako nieosiągnięcie celów projektu, a zatem niezrealizowanie projektu należy uznać za szkodę całości wydatkowanych środków (szkoda realna), gdyż decydującym kryterium kwalifikowalności jest zgodność wydatków z celami projektu. Należy zauważyć, że cały projekt oraz założone jego cele należy traktować kompleksowo, co w konsekwencji skutkuje zastosowaniem sankcji, obejmujących zwrot całości pobranych i niewłaściwie (niezgodnie z procedurami) wykorzystanych środków. W ocenie Instytucji Zarządzającej ww. naruszenia warunków wykorzystania środków dofinansowania otrzymanych w ramach RPOWŚ na lata 2014-2020 naraziły budżet UE na straty. Dopuszczając się ww. naruszeń Beneficjent spowodował wystąpienie szkody rzeczywistej, ponieważ doszło do wydatkowania przez Instytucję Zarządzającą środków, które poprzez niezrealizowanie założeń projektowych spowodowało nie osiągnięcie w okresie trwałości celów i rezultatów wskazanych we wniosku o dofinansowanie.

Różnica w wartości wydatków kwalifikowalnych w chwili podjęcia decyzji o dofinansowaniu rzeczzonego projektu jest istotna w obszarze celowości poniesienia tych wydatków, a to z kolei ma bezpośredni wpływ na budżet Unii Europejskiej, ponieważ środki będące różnicą wydatków sprzed i po zmianach potencjalnie mogły mieć inne i efektywniejsze przeznaczenie. W analizowanej sprawie Beneficjent obciążył budżet Unii Europejskiej środkami EFRR w kwocie 147 870,64 zł, które nie doprowadziły do realizacji założonych celów projektu w formie powstania nowego produktu.

Instytucja Zarządzająca na podstawie art. 9 ust. 2 pkt 7-8 ustawy wdrożeniowej zobowiązana jest do kontrolowania wykonywania wszelkich obowiązków ciążących na beneficjencie na skutek postanowień umowy i przepisów prawa oraz w przypadku stwierdzenia wystąpienia nieprawidłowości jest obowiązana do wymierzenia stosownej korekty finansowej. W związku z czym, środki EFRR wykorzystane z naruszeniem procedur winny podlegać zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych.

Materialnoprawne przesłanki zwrotu przez Beneficjenta środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich określa art. 207 ust. 1 pkt 2 u.f.p. Zgodnie z tym przepisem w przypadku, gdy środki przeznaczone na realizację

EFRR-VII.432.1.6.2024

programów finansowanych z udziałem środków europejskich są wykorzystane z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184, podlegają zwrotowi przez beneficjenta wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków, w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji stwierdzającej ten obowiązek.

W przypadku zaistnienia przesłanek skutkujących żądaniem zwrotu środków, instytucja zarządzająca orzeka w formie decyzji (vide: art. 207 ust 9 pkt 1 u.f.p. i odpowiednio art. 9 ust. 2 pkt 9 lit. „a” ustawy wdrożeniowej). Nie ulega wątpliwości, że w przypadku zaistnienia okoliczności skutkujących żądaniem zwrotu środków, instytucja zarządzająca orzeka w trybie administracyjnym. Ponadto należy podkreślić, że z normy zawartej w art. 207 u.f.p. wynika, że procedury zwrotu, o których mowa w tym przepisie mają charakter powszechnie obowiązującego przepisu prawa. W tym stanie rzeczy przesłanki zwrotu środków determinuje treść art. 207 u.f.p. Istotą postępowania administracyjnego w sprawie zwrotu środków jest wyłącznie stosunek administracyjny, który wymaga ustalenia jednej z przesłanek o których mowa w art. 207 u.f.p.

W ocenie Instytucji Zarządzającej w okolicznościach przedmiotowej sprawy zachodzi przesłanka o której mowa w art. 207 ust. 1 pkt 2 u.f.p. Obowiązek zwrotu środków przez Beneficjenta jest następstwem ich wykorzystania z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 u.f.p. Zgodnie z art. 184 u.f.p. wydatki związane z realizacją programów i projektów finansowanych ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3, są dokonywane zgodnie z procedurami określonymi w umowie międzynarodowej lub innymi procedurami obowiązującymi przy ich wykorzystaniu. Słowem "procedura" określa się zazwyczaj normowany przepisami lub zwyczajami sposób prowadzenia lub załatwienia jakiejś sprawy. Pod pojęciem „inne procedury obowiązujące przy wykorzystaniu środków", o których mowa w art. 208 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.) (odpowiednio: art. 184 u.f.p.) należy w związku z tym rozumieć reguły postępowania obowiązujące przy wykorzystywaniu środków pomocowych. Wspomniane reguły nie są przedmiotem regulacji prawa unijnego.

Z kolei w prawie krajowym systemy realizacji programów operacyjnych krajowych i regionalnych tworzone są przede wszystkim aktami nie mającymi waloru przepisów prawa powszechnie obowiązującego. Projekty są realizowane przez beneficjentów na podstawie umowy o dofinansowanie, która stanowi podstawowe źródło uprawnień i obowiązków jej stron, w tym beneficjenta. Wzór umowy o dofinansowanie jest elementem systemu realizacji programu operacyjnego. Wspomniany wzór umowy składa się także na dokumentację konkursową. Uczestnik konkursu ma możliwość zapoznania się z warunkami umowy, w tym z zasadami obowiązującymi przy wykorzystaniu dofinansowania i swobodnego podjęcia decyzji o nawiązaniu stosunku prawnego na zasadach określonych w umowie. W przypadku zawarcia umowy o dofinansowanie zgodnie z przyjętym przez właściwą instytucję wzorem reguluje również procedurę realizacji projektu. Przy takich rozwiązaniach przyjętych w prawie krajowym, należało uznać, że racjonalny ustawodawca stanowiąc w art. 208 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.) (odpowiednio: art. 184 u.f.p.) o "innych procedurach" obowiązujących przy wykorzystywaniu środków finansowych musiał uwzględnić rangę przepisów regulujących omawianą kwestię. Nadanie analizowanemu terminowi innego znaczenia prowadziłoby do sytuacji, w której odzyskiwanie kwot dofinansowania na podstawie art. 211 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.) (odpowiednio: art. 207 ust.1 u.f.p) byłoby wyłączone. Taką sytuację należy wykluczyć, gdyż nie sposób przyjąć, że ustawodawca wprowadził rozwiązania, które w istocie nie byłyby możliwe do stosowania (vide: Wyrok NSA z dnia 19 czerwca 2012 r., sygn. akt II GSK 732/11).

Z jednej strony, prawa i obowiązki Beneficjenta określa umowa o dofinansowanie z drugiej, stosunek prawny jest kształtowany postanowieniami dokumentów opracowanych przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju w tym: Wytycznych kwalifikowalność wydatków, czy Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji projektów.

EFRR-VII.432.1.6.2024

Zasady kwalifikowalności wydatków były znane Beneficjentowi, gdyż zarówno na etapie składania wniosku o dofinansowanie, jak i na etapie realizacji projektu miał obowiązek zapoznania się z wytycznymi oraz procedurami postępowania wskazanymi w umowie o dofinansowanie projektu. Beneficjent korzystając z możliwości, jakie daje regionalny program operacyjny musi się dostosować do jego wymogów. Jeżeli program stawia określone wymagania, należy je spełnić, by skorzystać z możliwości dofinansowania projektu. Ustalone kryteria, jak i wytyczne wiążą w równym stopniu wszystkich beneficjentów (por. wyrok WSA w Bydgoszczy z dnia 23 sierpnia 2011 r. sygn. akt II SA/Bd 672/11, wyrok NSA z 18 maja 2011 r. sygn. akt II GSK 817/11, wyrok NSA z 16 listopada 2010 r. sygn. akt II GSK 1234/10).

W obu ww. dokumentach tj. Wytycznych kwalifikowalność wydatków oraz w umowie o dofinansowanie projektu, stanowiących element składowy systemu realizacji regionalnego programu operacyjnego, zawarto zasadę, iż aby wydatek mógł być uznany za kwalifikowalny musi być poniesiony zgodnie z przepisami powszechnie obowiązującego prawa wspólnotowego i krajowego, w tym zgodnie z procedurami obowiązującymi przy ich wykorzystaniu, a wynikającymi z podpisanej umowy o dofinansowanie. W związku z powyższym, naruszenie przez Beneficjenta postanowień umownych zawartych w umowie o dofinansowanie jest naruszeniem obowiązujących procedur i skutkuje uznaniem wydatku za niekwalifikowalny i podlegający zwrotowi.

Wydatki poniesione przez Beneficjenta w ramach projektu zostały zrealizowane z naruszeniem zapisów: **§ 2 ust.2, § 3 ust. 1, § 7 ust. 1 i 2, § 13 ust.1 i 2, § 14 ust. 1 i 3 a w konsekwencji do naruszenia § 17 ust. 1 umowy o dofinansowanie**, a co za tym idzie zostały poniesione z naruszeniem procedur obowiązujących przy ich wykorzystaniu, w związku z czym podlegają zwrotowi.

Mając powyższe na uwadze, Instytucja Zarządzająca stwierdza, że zachodzi podstawa do wydania decyzji określającej kwotę zwrotu środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w odniesieniu Beneficjenta jak w pkt 1 osnovy decyzji wraz z należnymi

EFRR-VII.432.1.6.2024

odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych. Termin początkowy naliczania odsetek w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych ustalono od dnia przekazania poszczególnych transz środków dofinansowania wykorzystanego z naruszeniem procedur, jak w pkt 2 osnowy decyzji.

Płatność środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, o których mowa w pkt 1 wraz z należnymi odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, o których mowa w pkt 2 powinna nastąpić w formie przelewu środków na następujący rachunek bankowy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego nr 86 1020 2629 0000 9402 0342 7457 prowadzony w PKO Bank Polski S.A w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji.

Pouczenie

Decyzja jest nieostateczna w administracyjnym toku instancji. Zgodnie z art. 207 ust. 12a pkt 1 u.f.p. Beneficjent może złożyć do Zarządu Województwa Świętokrzyskiego wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji.

Zgodnie z art. 127a § 1 k.p.a. przed upływem tego terminu Beneficjent może zrzec się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wobec Zarządu Województwa Świętokrzyskiego. Jednocześnie, zgodnie z art. 127a § 2 k.p.a., z dniem doręczenia Zarządowi Województwa Świętokrzyskiego oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Jeżeli Beneficjent nie chce skorzystać z prawa do zwrócenia się z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, może wnieść do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach skargę na decyzję w terminie 30 dni od dnia jej doręczenia. Skargę wnosi się za pośrednictwem Zarządu Województwa Świętokrzyskiego. Wpis od skargi w sprawie należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem wynoszącej ponad 100 000,00 zł wynosi 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł.

EFRR-VII.432.1.6.2024

Beneficjent ma możliwość ubiegania się przed sądem o zwolnienie od kosztów albo przyznanie prawa pomocy.

Jeżeli Beneficjent nie zwróci środków wraz z odsetkami w terminie 14 dni od dnia upływu terminu, o którym mowa w pkt 3 sentencji niniejszej decyzji, zostaje wykluczony z możliwości otrzymania środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich. Okres wykluczenia rozpoczyna się od dnia, kiedy decyzja stała się ostateczna, zaś kończy się z upływem trzech lat od dnia dokonania zwrotu tych środków.

MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
RENATA JANIK

(dokument podpisano elektronicznie)

Otrzymuje(a):

1. ul.,
2. a/a.